

ДО
ЧЛЕНОВЕТЕ НА КОМИСИЯ
«МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ»
НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ДОКЛАД

Относно: Доклад от посещението на Камен Ситнилски, Камен Иванов, Галина Караѓозова, Каролина Неделчева – членове на Висшия съдебен съвет и Христина Тодорова – директор на дирекция "Международна дейност" в Администрацията на ВСС, във Върховния съвет на магистратурата на Румъния, 25-28 ноември 2012 г., Букурещ.

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА КОМИСИЯТА,

По покана на Върховния съвет на магистратурата на Румъния на 26 и 27 ноември 2012 г. членовете на делегацията се срещнаха с различни представители на съдебни институции в Букурещ.

Среща с членове на Върховния съвет на магистратурата на Румъния:

Посещението започна със среща с членове на Върховния съвет на магистратурата на Румъния. Присъстваха Букурел Мирча Арон, Хотатиус Думбрава, Алесандру Сербан-членове на Върховния съвет на магистратурата, Богдан Лику- съветник на председателя, Флорин Раду –директор на дирекция «Европейски въпроси, международна дейност и програми», Флавиан Попа – началник отдел «Европейски въпроси и международна дейност» във Върховния съвет на магистратурата. Мирча Арон, член на ВСМ от съдийската квота, представиха структурата на съдебната власт на Румъния – организацията на работата във ВСМ е структурирана в Пленум и секции. ВСМ се състои от 19 члена (Пленум на съвета), които са с 6-годишен мандат. Изборните членове са 14 магистрати (9 съдии и 5 прокурори) избрани от общите събрания на съдии и прокурори и одобрени от Горната камара на Румънския парламент. Разделени са в две секции на Съвета - една за съдии и една за прокурори. Румънският парламент избира двама представители на гражданското общество, които присъстват

само на Пленума на Съвета. Членовете по право са трима :председателя на Върховния касационен съд(присъства на заседанията на съдийската секция), Главния прокурор при Върховния касационен съд (присъства на заседанията на прокурорската секция), както и Министъра на правосъдието (присъства на заседанията и на двете секции). Членовете по право участват в работата на секциите, но нямат право на глас, когато секциите се произнасят по дисциплинарната отговорност на магистратите. *(Повече информация за организацията на работа на Върховния съвет на магистратурата може да намерите в приложения допълнителен материал.)*

Г-н Мирча Арон запозна членовете на делегацията с настоящия избор на главен прокурор в Прокуратурата при Върховния касационен съд и в Прокуратурата за борба с корупцията. Кандидатурите за двата поста се предлагат от министъра на правосъдието, а Съветът дава становище. С гласове 5:1 са отхвърлени предложенията на министъра на правосъдието. В този избор участва само прокурорската секция на ВСМ, както и министъра на правосъдието.

Той изтъкна като постижение факта, че членовете на Върховния съвет на магистратурата не се избират от парламента, с изключение на двамата представители на гражданското общество, които са представители на правни сдружения, университетски преподаватели и др.юристи извън магистратурата. Президентът на Румъния винаги може да председателства заседание на Върховния съвет на магистратурата, на което присъства, без право на глас. В рамките на този мандат на Съвета това не се случвало, посочи Арон, за разлика от предходния състав на ВСМ, където президента е участвал в заседания на Съвета. Това е така, защото според Конституцията на Румъния на президента е отредена ролята на координатор на дейността на ВСМ.

Администрация:258 души е броят на администрацията на Върховния съвет на магистратурата, като голяма част от нея идва от Министерството на правосъдието. Работата ѝ се ръководи от Главен секретар и е структурирана в дирекции: човешки ресурси, законодателни и правни въпроси, международни отношения, връзки с обществеността и др. Всички те са държавни служители и са наети на трудов договор. Част от администрацията на Съвета са т.нар.правни съветници със статут на магистрати. Те идват от магистратурата за

изпълнение на функциите си в администрацията на Съвета, след което се връщат в системата.

Министерството на правосъдието внася на проекти на изменения на закони, системата на затворите, нотариусите, съдия-изпълнителите и отговаря за бюджета на съдебната власт. Тъй като в Румъния проекта на бюджет се подготвя и се предлага от Върховния касационен съд, от следващата година, се очаква Върховния съд пряко да отговаря за изпълнението му.

Камен Ситнилски, от своя страна, запозна румънските си колеги с организацията на работа на Висшия съдебен съвет на България, с основните комисии, като обърна внимание на тази по натовареността. Стана ясно, че румънските магистрати, от които 4500 са съдии и 2500 са прокурори (при население от около 20 млн. души) са съпоставими по численост с колегите си от Германия и Испания, както и по население, но са с по-голяма натовареност.

От българската делегация бе поставен въпроса за това как ВСМ на Румъния отстоява своята независимост и самостоятелност. Мирча Арон обясни, че основна цел на Съвета е да съхрани своя образ и да отвръща на всички атаки. Той поясни, че всички подобни критики първо преминават през Инспектората и тогава идват във ВСМ. Подсъдимите бивши министри има във всяка страна, дори и сега се обсъжда ареста на член на долната камара на парламента, посочи Хоратиус Думбрава, член на Съвета. Според него това има връзка с Механизма за сътрудничество и оценка от страна на Европейската комисия, тъй като Румъния, както и България от 5 години контактуват с Европейската комисия, и при случаи като тези е нормално да се търси външна подкрепа. Той подчерта, че организационния закон за съдебната власт на Румъния постановява независимостта на прокуратурата и на съда на първо място, и тъй като работата на Прокуратурата за борба с корупцията в Румъния е доста сериозна, се засилват и атаките срещу нея, особено от медиите. Това изисква изключително твърд отпор и Румъния има изграден вътрешен механизъм за действие в такива ситуации и въпросът е доколко е адекватна реакцията на Съвета. Тогава на помощ идват технически служби на Европейската комисия. Думбрава подчерта, че от юли 2012 г. в доклада за напредъка на Румъния вече няма препоръки за организацията на съдебния процес, а се поставя въпроса за политическия натиск. Засилване на ролята на

ВСС по отношение на съдебния процес, е основната препоръка пък към България. Той уточни, че в Румъния на магистратите е забранено да правят каквито и да е изказвания по политически теми. Затова в подобни случаи се предоставя на службите на Европейската комисия добре мотивирано становище, след което възможността за обяснение на решението пред обществото се предоставя от Европейската комисия на политиците в страната.

Хоратиус Думбрава предложи изработването на съвместна декларация от двата висши органа за управление на съдебната власт, която да бъде изпратена до Европейската комисия. Целта на тази обща позиция ще бъде да се призват съответните власти за подкрепа на последващи стъпки, които да доведат до премахване на Механизма за сътрудничество и проверка.

Беше уточнено да се обменят материали между международните дирекции на двата съвета и да се изготви проект на ново споразумение на съвместна работа по посочените въпроси. Този документ ще бъде обсъден на следващата среща между двата съвета в България, която бе уточнено да се състои през м.март 2013 г.

Посещение в Апелативния съд в Букурещ:

Членовете на българската делегация се срещнаха с г-жа Амелия Фармати – заместник-председател на Апелативния съд на Букурещ. В съда работят 180 съдии в 9 секции. Решенията за ръководството на съда се взимат от колегиум. Той се състои освен от председателя и от членове, избрани от Общото събрание на съдиите. Разпределението на делата става по секции на случаен принцип. Разпределението се извършва от служител, който въвежда уникалния номер на делото в компютър, който извършва случайното разпределение. Критерият за разпределение на делата е само по брой. В началото на годината се изготвя програма за работата на съда, всеки съдия от Апелативния съд заседава веднъж седмично, като се спазва принципа на континуитета. Средната възраст на съдиите в Апелативния съд е под или около 40 години. Г-жа Фармати обясни, че това се дължи на факта, че в Румъния от 2006 г. насам, благодарение на Закона за пенсионирането все повече съдии могат да се пенсионира след 25 г. трудов стаж, като пенсията им възлиза на 85 % от последната получена заплата, без да се облага с данъци. Аtestирането на апелативните съдии се извършва от вътрешен

орган в съда. За да постъпи съдия в Апелативния съд в Букурещ, както и във всеки друг съд в страната или да се премести от един съд в друг е необходимо да положи изпит. Съдия Амелия Фармати уточни, че много трудно се става съдия в Апелативния съд в Букурещ, обикновено съдиите кандидатстват три-четири пъти. Съдиите в Апелативния съд в Букурещ са едни от най-натоварените в страната, те нямат съдебни помощници, такива има само във Върховния конституционен съд.

Среща с министъра на правосъдието

Разговорът в Министерство на правосъдието беше основан на споделяне на опит между двете страни по действията на държавите по Механизма за сътрудничество и проверка. Г-жа Мона Мария Пивничеро – министър на правосъдието на Румъния изрази своето становище, че не смята, че Механизма за сътрудничество и проверка ще бъде премахнат за България и Румъния в близките години. Тя счита, че след като този механизъм ще продължи да съществува е необходимо да се събират мнения и от другите страни-членки на Европейския съюз дали не трябва неговото действие да се разшири и мониторинга да обхване и други европейски държави. Тя даде пример с Европейския съд за правата на човека, където след направена справка може да се установи, че редица държави са осъдени в Страсбург по много повече дела, отколкото България и Румъния. За това тя е информирала за този кръг от въпроси президента и премиера на Румъния, така че се подготвя официална позиция на страната, която ще бъде представена пред Европейската комисия. Г-жа Пивничеро постави въпросът за това как обществеността в България оценява правосъдието. От своя страна Камен Ситнилски информира за постигнатите договорености на българската делегация с техните колеги от Върховния съвет на магистратурата за изработване на съвместна декларация, с която да се информира Европейската комисия, че Механизмът за сътрудничество и проверка е постигнал своята цел да мотивира двата Съвета да работят по-задълбочено за отстраняване на проблемите, съгласно препоръките на Европейската комисия.

Посещение в Националния институт на магистратурата и в Националното училище за съдебни служители

Членовете на делегацията се срещнаха с г-н Мариян Трушка, един от заместник-директорите на Националния институт на

магистратурата, както и с ръководители на отдели в института. Г-н Трушка информира, че конкурсът за първоначално назначаване на магистрати се провежда веднъж годишно. Обучението на приетите магистрати е двугодишно, като през първата година то се провежда в Националния институт на магистратурата, а втората година в съответните съдилища и прокуратури. След първата година всички успешно издържали изпита избират дали да бъдат съдии или прокурори. Програмите за обучение се разработват в Националния институт на магистратурата, след което се одобряват от Научния съвет на института и от Върховния съвет на магистратурата. В края на двете години обучение магистратите стават стажант-съдии и стажант-прокурори.

По отношение на текущото обучение всеки съдия или прокурор може да избира да се обучава до три пъти годишно, като от 2002 г. съществува база данни в института за всички проведени семинари и обучения. В обученията се поставя акцент върху новите кодекси, които предстоят да влязат в сила в Румъния следващата година – Наказателен кодекс, Граждански кодекс, НПК и ГПК. 80 % от преподавателите са действащи магистрати. Към Института в момента работят 17 постоянни преподаватели, всеки от тях за срок от три години. Освен тях има сътрудници юристи, както и координатори по практика за първоначалната подготовка на съдии и прокурори. Директорът и заместник-директорите на Националния институт на магистратурата се назначават от Върховния съвет на магистратурата, след провеждане на интервю, като мандата им е тригодишен.

Новост при обученията е, че всички семинари се излъчват он-лайн и могат да бъдат наблюдавани от магистрати от цялата страна. В Националния институт на магистратурата е разположена и библиотека с 10 000 заглавия. Там се намира и Националното училище за съдебни служители /т.нар. графieri/. Училището е основано през 2001 г., като обучението в него е два вида – за служители със средно или различно от юридическо висше образование обучението е една година, а за служители с юридическо образование е шест месеца. Средно по 100 служители на година се обучават в училището, като през април 2013 г. своето обучение ще завършат 120 служители, от които 90 съдебни секретари за съдии и 30 за прокурори. Те имат задължението да останат пет години в системата. Съдебният служител или т.нар. «графьер» събира всички документи, преди заседанието на съда, дава на страните

делото, преди да влезе съдията, води протокола, призовава страните. Обикновено един графьер обслужва един съдия или прокурор, но може да работи и с повече от един магистрат. По-леките решения се подготвят от графьерите, които представят фактите по делото, но не и мотивите. По време на обучението си те получават стипендия.

Делегацията проведе и работен обяд с Георге Мускалу – член на Върховния съвет на магистратурата от квотата на прокуратерата и с г-н Александро Фицио – ръководител на Отдела за международно сътрудничество в Прокуратурата към Върховния касационен съд на Румъния. Беше обсъдена процедурата за избор на главен прокурор към Върховния касационен съд и главния прокурор в Прокуратурата за борба с корупцията. Министърът на правосъдието предлага кандидатурите на Върховния съвет на магистратурата, след което се провежда интервю с кандидатите. Г-н Мускалу информира, че с гласове 5:1 са отхвърлени и двете кандидатури от Върховния съвет на магистратурата, тъй като кандидатите не притежават необходимите професионални качества и не са представили ясна визия за ръководството на прокуратурата, за която дължат кандидатстват. Отрицателното становище ще бъде представено на президента на Румъния, който не е задължен да вземе под внимание оценката на Върховния съвет на магистратурата.

Основни изводи и резултати от проведеното посещение:

Беше обсъдено и прието предложението на Върховния съвет на магистратурата на Румъния за изработването на съвместна декларация от двата висши органа за управление на съдебната власт по напредъка на страните по Механизма за сътрудничество и проверка, която да бъде изпратена до Европейската комисия. Целта на тази обща позиция ще бъде да се призоват съответните власти за подкрепа на последващи стъпки, които да доведат до премахване на Механизма за сътрудничество и проверка.

Беше уточнено да се обменят материали между международните дирекции на двата съвета и да се изготви проект на ново споразумение за съвместна работа по посочените въпроси. Първата стъпка от съвместната работа е размяна на обобщена информация за напредъка по конкретните показатели за периода 2007-2012 г. Този документ с работно име *Декларация от София*, ще бъде обсъден на следващата

среща между двата съвета в България, която бе уточнено да се състои през м.март 2013 г.

05.12.2012 г.

Приложение:

Информация за структурата на Върховния съвет на магистратурата на Румъния

РУМЪНИЯ

ВЪРХОВЕН СЪВЕТ НА МАГИСТРАТУРАТА

I. ПРАВНА ОСНОВА

Конституция на Румъния /Глава VI, раздел 3/ и Закон № 317/2004 г. за Върховния съвет на магистратурата

II. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ИНСТИТУЦИЯТА

- Върховният съвет на магистратурата изпълнява ролята на „гарант за независимостта на правосъдието” и е независим в своята дейност, като се основава само и единствено на закона.
- Върховният съвет на магистратурата защитава всички магистрати срещу действия, които засягат тяхната независимост и безпристрастност, или които могат да породят съмнения по отношение на тяхната независимост и безпристрастност; защитава професионалната репутация на съдиите и прокурорите
- Върховният съвет на магистратурата изпълнява чрез неговите секции ролята на съд по отношение на дисциплинарната отговорност на съдии и прокурори за действия, окачествени като дисциплинарни нарушения, съгласно Закон № 303/2004 г. за статута на съдиите и прокурорите.
- Всяка година Върховният съвет на магистратурата изработва доклад за състоянието на съдебната система, както и доклад за неговата собствена дейност. Двата доклада се представят пред Камарите на Румънския Парламент на 15 февруари следващата година и се публикуват в Държавния вестник на Румъния, както и на интернет-страницата на Върховния съвет на магистратурата.
- Върховният съвет на магистратурата координира дейността на Националния институт на магистратурата и Националното училище за съдебни служители
- Върховният съвет на магистратурата е гарант за спазването на закона и за изработването на критерии за професионална етика и компетентност на съдии и прокурори.

III. СЪСТАВ НА ВЪРХОВНИЯ СЪВЕТ НА МАГИСТРАТУРАТА (ВСМ)

Организацията на работата във ВСМ е структурирана в Пленум и секции. ВСМ се състои от 19 члена (Пленум на съвета), които са с 6-годишен мандат.

Изборни членове:

-14 магистрати (9 съдии и 5 прокурори) избрани от общите събрания на съдии и прокурори и одобрени от Горната камера на Румънския парламент. Разделени са в две секции на Съвета - една за съдии и една за прокурори.

-2 представители на гражданското общество, избрани от Румънския парламент (присъстват само на Пленума на Съвета)

Членове по право:

Трима са членовете по право: председателя на Върховния касационен съд (присъства на заседанията на съдийската секция), Главния прокурор при Върховния касационен съд (присъства на заседанията на прокурорската секция), както и Министъра на правосъдието (присъства на заседанията и на двете секции). Членовете по право участват в работата на секциите, но нямат право на глас, когато секциите се произнасят по дисциплинарни дела на магистратите.

14-те изборни члена съставляват двете секции на Съвета, както следва:

Съдийска секция:

2 съдии от Върховния касационен съд

3 съдии от апелативните съдилища

2 съдии от окръжните съдилища(трибунали)

2 съдии от първоинстанционните съдилища

Прокурорска секция:

-един прокурор от Прокуратурата при Върховния касационен съд или от Прокуратурата за борба с корупцията

-1 прокурор от прокуратурите към апелативните съдилища

-2 прокурора от прокуратурите към окръжните съдилища

-1 прокурор от прокуратурите към първоинстанционните съдилища

След проведените избори в края на 2010 г., на 7 януари 2011г., новоизбраните членове на Върховния съвет на магистратурата проведеха първата сесия на Съвета след конституирането си.

Продължителност на мандата

Изборните членове на Върховния съвет на магистратурата имат 6 годишен мандат, без право на втори мандат. Членовете на Съвета са лица с висок обществен пост, с всички права и задължения, произтичащи от тази им позиция.

Ръководство

Върховния съвет на магистратурата се ръководи от председател и заместник-председател, и двамата избрани за срок от 1 година, като те не могат да бъдат избирани повторно. Председателят и заместник-председателят се избират измежду 14 изборни члена на Съвета.

Ако председателят е съдия, заместник-председателят трябва да е прокурор, и обратно.

Председателят представлява Съвета в неговите вътрешни и международни контакти, координира дейността на Съвета и председателства работата на Пленума, както и на секцията, в която участва.

Вицепрезидентът председателства работата на секцията, в която взема участие и изпълнява функциите на председател в негово отсъствие.

IV. ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ПРАВОМОЩИЯ

Върховният съвет на магистратурата има три вида правомощия:

- **административни:** по отношение на кариерното развитие на съдии и прокурори, организация на работата на съдилища и прокуратури, първоначално встъпване в системата, обучение, оценка на работата на съдии и прокурори.
- **законодателни:** по отношение на изработване на подзаконови нормативни актове, съгласно Закон № 303/2004 г. за статута на

съдиите и прокурорите, и Закон № 304/2004 г. за организация на съдебната система.

- **съдебни:** решава чрез неговите секции какви дисциплинарни действия да предприеме срещу съдии и прокурори.

АДМИНИСТРАТИВНИ ПРАВОМОЩИЯ

Кариерно развитие на съдии и прокурори.

Пленумът:

- предлага на президента на Румъния назначаването и освобождаването от длъжност на съдии и прокурори, с изключение на новопостъпилите съдии и прокурори
- назначава и освобождава от длъжност новопостъпилите съдии и прокурори
- потвърждава повишението на съдии и прокурори.

Секциите:

- утвърждават преместването, командироването или освобождаването от длъжност на съдиите и прокурорите, както и тяхното назначение на ръководни длъжности
- предлагат на президента на Румъния назначаването или освобождаването от длъжност на председателя, заместник-председателя и председателите на отделения във Върховния касационен съд.
- анализират изпълнението на изискванията към новопостъпилите съдии и прокурори, които са издържали приемния изпит за първоначално влизане в системата, както и към съдиите и прокурорите, които кандидатстват за повишение и предлага тяхното назначение на ръководни длъжности.
- вземат мерки за решение при постъпили жалби от други лица относно неподходящо поведение на съдии и прокурори.
- дават становище по предложението на министъра на правосъдието за назначаване или освобождаване от длъжност на главния прокурор в Прокуратурата към Върховния касационен съд, главният прокурор в Прокуратурата за борба с корупцията, както и техните заместници, на прокурорите – ръководители на отделения в посочените

прокуратури, както и за главен прокурор в Прокуратурата за разследване на организираната престъпност и тероризма и неговия заместник.

Организация и работа на съдилищата и прокуратурите

Пленумът:

- свиква Общите събрания на съдии и прокурори
- одобрява мерките за увеличаване или намаляване на щатните бройки в съдилищата и прокуратурите
- изработва свой собствен проект на бюджет с консултативното мнение на Министерството на финансите и изразява становища по проектите на бюджет на съдилищата и прокуратурите.

Секции:

- одобряват откриването или закриването на отделения в Апелативните съдилища, в съдилищата, които са под тяхна юрисдикция, както и дава съгласие за предоставяне на нови сгради на съдилищата, съгласно закона.
- одобряват предложението на главния прокурор на Румъния или на главния прокурор от Прокуратурата за борба с корупцията за откриване или закриване на нови отделения в прокуратурите.
- одобряват проектите на решения на правителството за щатните бройки в първоинстанционните съдилища
- определят категориите дела, които да се гледат в Букурещ от определени съдилища, като се спазват всички разпоредби на закона.
- по предложение на председателите на апелативните съдилища определя броя на заместник-председателите в апелативните съдилища, трибуналите и специализираните трибунали.
- след предложение на главния прокурор на Румъния или на главния прокурор в Прокуратурата за борба с корупцията определят броя на заместниците на главния прокурор в прокуратурите към Апелативните съдилища, както и ръководителите на прокуратури към трибуналите, както и към първоинстанционните съдилища.

Първоначално встъпване в системата, оценка и обучение на съдии и прокурори

Пленумът:

- по предложение на Научния съвет към Националния институт на магистратурата определя всяка година броя, датите, мястото и предмета на изпит за първоначален прием в Националния институт на магистратурата и одобрява програмите за професионално обучение.
- назначава комисията по провеждане на изпита за прием в Националния институт на магистратурата.
- организира изпита за съдии и прокурори и одобрява програмите за професионално обучение на съдии и прокурори, организирани от апелативните съдилища и от прокуратурите към тях.
- организира и провежда изпита за назначаване на ръководни длъжности, както и за повишаване на съдии и прокурори
- назначава Комисията за оценка на професионалната дейност на съдии и прокурори
- назначава и освобождава от длъжност директора и заместник-директорите на Националния институт на магистратурата и назначава съдиите и прокурорите, които са част от Научния съвет към Националния институт на магистратурата.
- по предложение на Научния съвет на Националния институт на магистратурата одобрява организационната структура и администрацията на Националния институт на магистратурата.
- назначава директора и заместник-директорите на Националното училище за съдебни служители и определя съдиите и прокурорите, които са членове на Управителния борд на училището.

ЗАКОНОДАТЕЛНИ ПРАВОМОЩИЯ

- приема подзаконови нормативни актове за съдебната система /например Етичен кодекс за съдиите и прокурорите, Правилник за организацията на работата на Върховния съвет на магистратурата, Правила за начина на избор на членове на Върховния съвет на магистратурата, Вътрешни правила на съдилищата, Правила, отнасящи се до професионалната оценка на съдиите и др./

- изработва становища по проектите на нормативни актове, отнасящи се до дейността на съдебната система, както и за проекти на правила и заповеди, които се изготвят от министъра на правосъдието
- въпреки, че няма законодателна инициатива, Върховният съвет на магистратурата може да информира министъра на правосъдието за възникнала необходимост от изработване или промяна на съществуващи закони в областта на съдебната система.

СЪДЕБНИ ПРАВОМОЩИЯ

- Върховният съвет на магистратурата чрез неговите секции действа като съд по отношение на дисциплинарната отговорност на съдии и прокурори
- В съответствие с новите изменения на Закон № 317/2004 г. за Върховния съвет на магистратурата от 17.01.2012 г., публикувани в Държавния вестник на Румъния № 51 от 23.01.2012 г., дисциплинарите действия, които се прилагат, са следните:
 - по отношение на дисциплинарите нарушения, допуснати от съдии, предложение за образуване на дисциплинарно производство може да бъде внесено от съдебния Инспекторат – чрез съдебен инспектор, от министъра на правосъдието или от председателя на Върховния касационен съд.
 - по отношение на дисциплинарите нарушения, допуснати от прокурори, предложение за образуване на дисциплинарно производство могат да бъдат внесени от съдебния Инспекторат – чрез съдебен инспектор, от министъра на правосъдието или от главния прокурор към Върховния касационен съд

От 25 май 2012 г., когато влязоха в сила новите промени в закона, дисциплинарите дела се разглеждат от две дисциплинарни комисии във Върховния съвет на магистратурата /една за съдии и една за прокурори/, които се състоят от трима инспектори от съдебния Инспекторат на Върховния съвет на магистратурата /съдебен Инспекторат за съдии и съдебен Инспекторат за прокурори/, назначени за срок от една година.

Дисциплинарите комисии се сформират чрез уведомление от съдебния Инспекторат или могат да се самосезират след допуснати дисциплинарни нарушения от съдии и прокурори.

Работни комисии в Съвета

Пленумът и двете секции на Съвета се подпомагат в работата си от три работни комисии и технически персонал.

На проведеното заседание на 12 януари 2012г., новото ръководство на ВСМ предложи да съкратят от 6 на 3 работните комисии. Така, работят следните комисии:

Комисия №1- Независимост и отговорност на магистратите, ефективност на дейността и повишаване на качеството на работа; интегритет и прозрачност на съдебната система

Комисия №1 има следните основни функции:

- връзки със законодателната власт
- връзки с изпълнителната власт (Президент на Румъния и Правителството)
- връзки с други публични власти и институции (Омбудсман, Правителствен агент за Европейския съд по правата на човека и Правителствен агент за Съда на Европейския съюз, и др.)
- да осигурява интегритета на съдебната система: с възможност да изработва етични и нравствени стандарти
- да осигурява качествено правосъдие като публична услуга, чиито основни потребители са гражданите
- прозрачност на дейността на ВСМ (индивидуална програма за дейността на всеки член на ВСМ, бюлетин, списание на ВСМ)
- публикуване на решенията в интернет

Комисия №2 – Ефективност на дейността на ВСМ и на органите, координирани от ВСМ; партньорство с вътрешните органи и гражданското общество.

Основните задачи пред тази комисия са следните:

- стратегическо управление на човешките ресурси в съдебната система
- укрепване на Върховния касационен съд (правомощия, процедури по назначаване, подходящи сгради, съответен персонал, уеднаквяване на практиката, надзор над бюджета на съда)

- усъвършенстване на процедурите по командироване, упълномощаване, повишение и назначаване на ръководни длъжности
- оптимизиране на натовареността на съдилищата и прокуратурите, оценка на структурата на персонала, реорганизация на съдилищата и прокуратурите
- подобряване на програмата за оптимална натовареност на съдилищата
- подобряване на вторичното законодателство
- създаване на мрежа между председателите на съдилищата и ръководителите на прокуратурите
- консултации с общите събрания на съдии и прокурори преди вземането на важни за съдебната система решения.
- станданти за разходите за системата и разпределение на адекватен бюджет
- прехвърляне на някои от неспецифичните функции от председателите към съдебните администратори
- прехвърляне на някои от неспецифичните задачи от съдиите на съдебните служители
- усъвършенстване на системата за оценка на работата на съдиите, прокурорите, служителите от съдилищата и прокуратурите, както и изработване на механизъм за оценка на работата на съдилищата
- дейности, свързани с първоначалното и текущо обучение на магистратите.
- продължаване изпълнението на Стратегията за човешките ресурси в съдебната система за периода 2012-2016, както и на плана за действие, не само от ВСМ, но и от Министерството на правосъдието, Върховния касационен съд и Прокуратурата при Върховния касационен съд
- укрепване на капацитета на Върховния касационен съд за уеднаквяване на съдебната практика, както и възобновяването на неговата ръководна роля в съдебната система
- оперативна работа с Националния институт за магистратурата
- продължение на прилагането на модела един съдия-двама съдебни служители

- унифициране на съдебната статистика
- подобряване на процедурите по назначаване и обучение на служителите
- изменение на правилата на съдилищата в съответствие с предложенията изработени от съдилищата за своевременно въвеждане на ECRIS 4
- надзор върху постигането на мерките, заложи в Многогодишния план и периодична преценка на плана
- преглед на състоянието на служителите от Върховния съвет на магистратурата, включително изменения при назначаването, оценката и повишаването им
- реорганизация на служителите от Върховния съвет на магистратурата
- усъвършенстване на вътрешните правила, изработване на правила за работа на комисиите, с които се установяват вътрешни процедури
- усъвършенстване на процедурите за назначаване и обучение на магистратите и съдебните служители
- осигуряване на съвместимостта и унифициране на правораздаването
- връзки с юридическите факултети и правните професии
- връзки с професионалните организации, обединения на служители и неправителствени организации
- връзки със средствата за масово осведомяване

Комисия №3- Връзки с Европейския съюз и други международни организации

Комисията има следните задачи:

- надзор по напредъка по показателите по Механизма за сътрудничество и проверка
- изготвяне на ежемесечен доклад за напредъка, който се изпраща от Върховния съвет на магистратурата до Европейската комисия
- постигане и оценка на заложените цели в проекта на Световната банка

-идентифициране на ресурсите и изпълнение на проекти с външно финансиране (грантове за взаимна помощ)

-изграждане на партньорства с чуждестранни институти и органи за професионално обучение на магистратите

-участие в Европейската мрежа на съдебните съвети

-представителство на Върховния съвет на магистратурата в GRECO и други органи, структури и международни работни групи, участие на Румъния в добрите практики по гореспоменатите теми, включително и в областта на борбата с корупцията

-улеснение при участието на румънски магистрати в различни форми на международно професионално обучение (ERA, и др.)

-сътрудничество със сходни чужди институции и други международни организации.

Комисиите заседават редовно, обикновено веднъж седмично и осигуряват консултативна подкрепа на най-важните задачи на Съвета.

V.ПРОЗРАЧНОСТ

От януари 2011 г. заседанията на Съвета се излъчват на живо на собствена интернет страница. Освен това, документите, които се разглеждат на заседанието на Пленума, се предоставят на заинтересованите лица, чрез тяхното публикуване на интернет страницата на ВСМ, като са съобразени с изискванията за защита на лични данни. Магистратските асоциации имат пълен достъп до тази информация. Всички решения, приети от Съвета, се публикуват на страницата на ВСМ.

Протоколите от заседанията на комисиите се публикуват на тяхна отделна страница. Дневният ред на комисиите, документите, които се обсъждат по време на заседанията, както и протоколите, се публикуват също така и на интранет сървър, наречен ЕМАР.

VI.ВРЪЗКИ С ИЗПЪЛНИТЕЛНАТА И ЗАКОНОДАТЕЛНА ВЛАСТ

Изпълнителна власт:Президент и Правителство на Румъния

Президентът на Румъния може да участва във всяко заседание на Върховния съвет на магистратурата и да го председателства, без право на глас.

По предложение на Съвета, Президентът на Румъния назначава и освобождава от длъжност съдии и прокурори (с изключение на новопостъпилите съдии и прокурори), назначава съдии на специфични ръководни длъжности във Върховния касационен съд. Освен това, по предложение на министъра на правосъдието и след становище от Секцията на прокурорите в Съвета, президентът назначава ръководителите на Прокуратурата към Върховния касационен съд, Прокуратурата за борба с корупцията и Прокуратурата за разследване на организираната престъпност и тероризма. Министърът на правосъдието е част от Съвета.

Законодателна власт: Румънски парламент (Сенат)

Сенатът одобрява избора на магистрати за членове на Върховния съвет на магистратурата и утвърждава списъка. Изборът може да бъде счетен за невалиден само ако се установи, че в изборната процедура има нарушение на закона и само ако това нарушение се отразява на резултатите от избора.

Сенатът избира двама представители на гражданското общество от кандидатите, предложени от професионалните организации на юристи, професионалните съвети на юридически факултети, както и от асоциациите и фондациите, които работят в сферата на защитата на човешките права.

Всяка година, Върховният съвет на магистратурата изработва доклад за състоянието на съдебната система и доклад за собствената си дейност, като и двата доклада се представят пред Камарите на Румънския парламент и се публикуват в Държавния вестник на Румъния, както и на интернет страницата на Съвета.

Превод от англ.език: Христина Тодорова,
директор на дирекция „Международна дейност“